

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.2.37.2024.DS

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z zapytaniem poselskim, znak: K10ZAP 784, Pani Posłanki Małgorzaty Gromadzkiej w sprawie „przyznania różnicy między wysokością świadczenia pielęgnacyjnego, a wysokością otrzymywanej emerytury EWK”, pragnę przekazać, co następuje.

Ustawa z dnia 29 października 2021 r. o świadczeniu wyrównawczym dla osób uprawnionych do wcześniejszej emerytury z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki (Dz. U. poz. 2314) określa warunki nabywania prawa, tryb przyznawania oraz zasady wypłacania i finansowania świadczenia wyrównującego wysokość emerytury do wysokości świadczenia pielęgnacyjnego dla osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki, które w przeszłości były zmuszone przerwać tę pracę z tej przyczyny, że stan zdrowia dziecka wymagał stałej opieki nad nim oraz pielęgnacji lub pomocy w czynnościach samoobsługowych.

Ustawa dotyczy osób pobierających emeryturę EWK lub EWM, których uprawnienia wynikają z przepisów obowiązującego do 31 grudnia 1998 r. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki (Dz. U. poz. 149).

Celem przysługującego tym pracownikom świadczenia, tj. emerytury o symbolu EWK i EWM, było umożliwienie nabycia prawa do emerytury bez względu na wiek jednemu z rodziców, posiadającemu wymagany okres zatrudnienia (wynoszący 20 lat dla kobiet oraz 25 lat dla mężczyzn), rozumianego jako wykonywanie pracy w ramach umowy o pracę, a zmuszonemu przerwać tę pracę ze względu na to, że stan zdrowia jego dziecka wymagał sprawowania stałej opieki nad nim oraz pielęgnacji lub pomocy w czynnościach samoobsługowych.

Rozporządzenie utraciło moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 ze zm.), jednakże - na podstawie art. 186 ust. 3 tej ustawy - jego przepisy mogą być stosowane wobec tych osób (niezależnie od daty urodzenia), które przed 1 stycznia 1999 r. nie zgłosiły wniosku mimo, że spełniły wszystkie warunki wymagane do uzyskania prawa do emerytury bez względu na wiek.

Należy podkreślić, że emerytura EWK/EWM - w przeciwieństwie do świadczenia pielęgnacyjnego - zabezpiecza opiekuna dziecka niepełnosprawnego po ustaniu opieki nad nim (np. w razie ewentualnej jego śmierci). Emerytura EWK/EWM służy zatem ochronie innego ryzyka niż świadczenie pielęgnacyjne. Istotą świadczenia emerytalnego jest

zabezpieczenie ryzyka dożycia wieku emerytalnego lub niezdolności do pracy w związku z niemożnością wykonywania pracy ze względu na wiek. W przypadku świadczenia pielęgnacyjnego mamy z kolei do czynienia z kompensacją strat materialnych w związku z rezygnacją z zatrudnienia na czas sprawowania tej opieki.

Świadczenie wyrównawcze przysługuje osobie uprawnionej do wcześniejszej emerytury na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki w kwocie niższej niż wysokość świadczenia pielęgnacyjnego, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 323), pod warunkiem że w dalszym ciągu sprawuje opiekę nad dzieckiem, z tytułu opieki nad którym nabyła prawo do wcześniejszej emerytury.

Ustawa z dnia 29 października 2021 r. o świadczeniu wyrównawczym dla osób uprawnionych do wcześniejszej emerytury z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki przewidywała, że wdrożenie nowego świadczenia nastąpi z dniem 1 stycznia 2022 r., stąd zgodnie z art. 14 tej ustawy świadczenie wyrównawcze przysługuje od dnia 1 stycznia 2022 r. i jest wypłacane po dokonaniu rocznej waloryzacji wraz ze świadczeniem emerytalno-rentowym.

Mając powyższe na uwadze informuję, że w tej chwili w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie toczą się prace w tym zakresie.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/